

УДК 37.015.31:614.253.5

[https://doi.org/10.33296/2707-0255-20\(39\)-31](https://doi.org/10.33296/2707-0255-20(39)-31)

ТЕТЯНА КОВАЛЬЧУК

викладач вищої кваліфікаційної
категорії, педагогічне звання
«старший викладач»

Житомирський медичний інститут
Житомирської обласної ради
м. Житомир, Україна

[ID ORCID - 0000-0002-4841-2640](https://orcid.org/0000-0002-4841-2640)

tana231971@gmail.com

РОЗВИТОК ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ МАЙБУТНІХ МЕДИЧНИХ СЕСТЕР ЯК ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА СУЧАСНОСТІ

Анотація. У статті проаналізовано та розкрито сутність поняття «творчість», «творчий потенціал особистості» та розглянуто наукові погляди щодо цих понять. Виділені основні педагогічні, психологічні та філософські підходи до визначення цих понять. Аналіз психолого-педагогічної літератури дає підстави констатувати той факт, що багато авторів, які займаються проблемою творчого потенціалу особистості, мають різні погляди на визначення його сутності. Висвітлені основні принципи та вимоги, які створювали б умови для розвитку пізнавальної ініціативи, самостійності і творчого мислення у процесі фахової підготовки медичних сестер. Врахування специфіки освітнього процесу медичного коледжу свідчить, що успішне формування творчого потенціалу майбутніх медичних сестер може здійснюватися в різних формах проведення освітнього процесу. Це означає, що в організації творчого процесу необхідно створити умови для перетворення особистості на суб'єкт власної діяльності, для творчості у вирішенні проблемних завдань. Зазначено, що підготовка медичних сестер є важливою складовою вітчизняної системи освіти та має бути спрямована на формування у них не лише основ професіоналізму, а й розвитку творчого потенціалу а саме створення сприятливого педагогічно комфортного освітнього середовища максимально наближеного до професійного. Підкреслено, що творчий характер діяльності залежить від зовнішніх обставин і від самої особистості як суб'єкта цієї діяльності, від її умінь, навичок, якостей та здібностей.

Зроблено висновок, що ефективна підготовка майбутніх медичних сестер залежить не лише від змісту програми, а й від якості взаємодії між усіма

учасниками освітнього процесу, що сприяє їхньому особистісному та професійному зростанню.

Ключові слова. творчість, творчий потенціал особистості, творча особистість, медичні сестри, педагогічне середовище.

Вступ. Сучасні концепції та стратегії в медичній освіті України спрямовані на комплексну модернізацію системи, її гуманізацію, цифровізацію та інтеграцію в європейський та світовий простір, з урахуванням викликів, які стоять перед країною.

У концепції «Стратегічні напрями розвитку медсестринства в Україні» (ухвалені Колегією МОЗ у 2024 році), актуалізується потреба в розвитку творчого потенціалу медичних сестер ще на етапі фахової підготовки.

Цілі та завдання, що визначені у документі, передбачають розвиток якостей, які є складовими творчого підходу до професійної діяльності. Йдеться про здатність до критичного мислення, інноваційності, гнучкості, самостійного прийняття рішень та індивідуалізації догляду за пацієнтами, що є суттю «творчості» у медичній практиці.

Підготовка майбутніх конкурентоспроможних медичних сестер має бути спрямована на формування у них не лише основ професіоналізму, а й розвитку творчого потенціалу.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Професійна підготовка медичних сестер має бути зорієнтована на формування не лише долікарської компетентності, а й готовності випускників медичних ЗФПО до участі в забезпеченні гармонійного розвитку фізичних і духовних сил, високої працездатності й довголітнього активного життя громадян, усунення факторів, що шкідливо впливають на їхнє здоров'я, на чому акцентується в Законі України «Основи законодавства України про охорону здоров'я».

У Національній стратегії реформування системи охорони здоров'я в Україні (2014) окреслено ключові проблеми, популярні напрями зміни і шляхи

їх реалізації в контексті формування нової державної політики, орієнтованої на підтримку медичних працівників та підвищення результативності функціонування сфери охорони здоров'я [13, с.18].

Підготовка медичних сестер є важливою складовою вітчизняної системи освіти, концептуальні ідеї якої базуються на Конституції України, «Національній доктрині розвитку освіти» (2002), законів України «Про освіту» (2017), «Про вищу освіту» (2014), закон України «Про фахову передвищу освіту» (2019), проєкт закону України «Про професійну освіту» (2025).

Суспільство потребує від медичних сестер не лише якісної медичної допомоги, а й високих моральних якостей, таких як толерантність, емпатія та духовність. Проте, програма навчання не завжди відповідає цим запитам. Це створює суперечності, які вимагають перегляду підготовки медичних кадрів, щоб вони були здатні до постійного самовдосконалення, клінічно творчого мислення, швидко та адекватно реагувати на потреби суспільства, бути професійно компетентними та творчо активними.

Ми вважаємо, що основною метою професійної підготовки медичних сестер має бути створення сприятливих умов для їх професійно-творчого самовиявлення. Ця ідея ґрунтується на принципі гуманізації професійної підготовки фахівця, здатного до реалізації власного духовно-творчого потенціалу, на основних положеннях провідних концепцій теоретико-методичних засад професійної освіти, на філософських розробках і наукових розвідках педагогів, психологів, соціологів.

Як стверджує український учений М. Згуровський, у сучасних умовах освіти стає актуальним суттєве оновлення змісту й методики навчання, «вже має діяти виключно креативна методика навчання, основою якої є принцип «створи», замість принципу «повтори» [7]. Успішним у своїй професійній діяльності може бути фахівець, який є духовно-творчою особистістю, здатною

до неперервного особистісного саморозвитку і професійного самовдосконалення впродовж усього життя – людиною, яка реалізовуючись як професіонал і самостверджуючись як особистість, відчуває себе потрібною суспільству.

Від духовно-творчого потенціалу майбутніх медичних сестер нині залежить не лише якість виконання ними професійних функцій і соціальних ролей, але й рівень їхнього особистісного саморозвитку й професійного самовдосконалення впродовж усього життя. Одним із пріоритетних завдань гуманітарної складової сучасної медичної освіти є формування і розвиток активної, ініціативно-творчої, високоінтелектуальної, компетентної особистості майбутнього фахівця медичної сфери, який володіє професійним творчим мисленням, особливим філософсько-медичним світоглядом, готовністю до творчої самореалізації та постійного фахового самовдосконалення в умовах жорсткої професійної конкуренції.

Мета статті. Провести аналіз наукових джерел до визначення сутності таких понять як творчість, творчий потенціал особистості, що зумовило такі завдання: описати основні педагогічні, психологічні та філософські підходи до визначення даних понять та уточнити їх зміст щодо розвитку творчого потенціалу майбутніх медичних сестер.

Виклад основного матеріалу дослідження. Термін «творчість» є похідним від слова «творити» означає діяльність людини, спрямована на створення духовних і матеріальних цінностей [2, с.1727].

У різних джерелах «творчість» має різні тлумачення. У науковій літературі це поняття трактують як «форму діяльності людини, спрямовану на створення якісно нових для неї цінностей, що мають суспільне значення, тобто важливих для формування особистості як суспільного суб'єкта» [8, с. 286], як «чинник і передумову свободи людини» [5, с. 142], як «мислення в його вищій

формі, що проявляється як уява і яке виходить за межі відомих способів вирішення поставленого завдання» [12, с. 152].

Творчість можна розглядати як породжуюче джерело (фактор, силу) світу, як показав Г. Бергсон у своєму вченні про «творчу еволюцію [1].

Найширше визначення творчості, на наш погляд, запропонували філософи. Із філософських і соціологічних позицій творчість – це характеристика людини, яка активно перетворює дійсність, об'єктивну і суб'єктивну.

У педагогічному енциклопедичному словнику творчість у контексті освітнього процесу тлумачиться як «форма діяльності людини, спрямована на створення якісно нових для неї цінностей, що мають суспільне значення, тобто важливих для формування особистості як суспільного суб'єкта» [9, с. 286].

Творчість – це процес людської діяльності, результатом якої є створення якісно нових матеріальних і духовних цінностей, і яка оцінюється за своєю соціальною значущістю, новизною, оригінальністю, неповторністю, унікальністю. Це вища форма активності та самостійності діяльності людини.

Як свідчать численні психологічні (Д. Гілфорд, Л. Єрмолаєва-Томіна, В. Рибалка, П. Торренс, та ін.), філософські (А. Бергсон, Ф. Степун та ін.) та педагогічні (В. Моляко, О. Савченко, С. Сисоєва, О. Сухомлинська та ін.) дослідження з проблеми природи творчості та творчої діяльності, для кожної особистості цей феномен є унікальним за своєю суттю, з своєрідним за умовами його розкриття та індивідуальним за механізмами його функціонування. [4, с. 140]

Психолого-педагогічний аспект проблеми творчості, пов'язаний із виявленням і розвитком творчих рис особистості, з розробкою змісту засобів та умов організації та здійснення творчої діяльності майбутніх медичних сестер, за яких конкретно явище є об'єктом, а окремий індивід – суб'єктом. На відміну

від філософського, у педагогічному аспекті вивчення феномену творчості значна увага звертається на новизну та суспільну значущість результатів творчої діяльності як основних її критеріїв. Таким чином, у педагогіці творчість розуміється як процес засвоєння матеріальних і духовних цінностей, створених людством, під час якого відбувається формування і розвиток творчої особистості.

У нашому дослідженні ми розглядаємо «творчість» як природну потребу людини в пошуку, яка реалізується поряд з іншими важливими мотивами. До цих мотивів також відносяться самоствердження та прагнення до визнання в суспільстві.

Поняття «творчий потенціал особистості» в науковому просторі має різні тлумачення: обдарованість людини, здатність до активної самореалізації, прагнення до найвищих етичних ідеалів, сукупність можливостей реалізації нових напрямів діяльності суб'єкта творчості; інтегративна властивість особистості, що характеризує міру можливостей здійснення творчої діяльності, готовності та здатності до творчої самореалізації і саморозвитку. Під потенціалом інколи розуміють і сукупність наявних коштів або можливостей, що можуть бути мобілізовані для досягнення певної мети, для здійснення планів, завдань тощо.

У філософському визначенні поняття «творчий потенціал особистості» є багатогранним. Воно трактується як обдарованість людини, як здатність до активної самореалізації, як прагнення до вищих етичних ідеалів, як фонд і сукупність можливостей реалізації нових напрямів діяльності суб'єкта творчості [14, с. 20]. Потенціал особистості, на думку українського філософа О. Чаплигіна, – це інтегральна ознака, що характеризує певний рівень зрілості її сутнісних сил як суб'єкта життєдіяльності і як індивідуальну цінність, що

сприяє розширенню її можливостей в освоєнні своїх суспільних відносин і свого власного саморозвитку [15, с. 428].

У педагогіці та психології творчий потенціал розглядається як сукупність умінь, навичок, можливостей, що визначають рівень розвитку особистості (В. Клименко, Р. Піхтовніков); як синтетична якість, що характеризує міру можливостей особистості, яка здійснює діяльність творчого характеру (М. Мартинюк, В. Овчиннікова); як соціально-психологічна установка на нетрадиційне вирішення протиріч об'єктивної реальності (Є. Колесніков). У психологічних розвідках трактування творчого потенціалу зводиться до прояву внутрішнього життя людини в процесі її взаємодії з іншими людьми (І. Зязюн, О. Сухомлинська).

Як стверджує В. Моляко, творчий потенціал складається з природних здібностей, спрямованості інтересів, загального інтелекту, швидкості засвоєння нової інформації, допитливості, бажання створювати щось нове, наполегливості, цілеспрямованості, працьовитості; зі швидкого оволодіння вміннями, навичками, майстерністю виконання певних дій; здатності до реалізації власних стратегій і тактики вирішення різних проблем, завдань, пошуку виходу зі складних нестандартних, екстремальних ситуацій [10, с. 8].

На думку таких учених, як Г. Костюк, Н. Кічук, М. Лазарєв, С. Сисоєва, В. Сухомлинський, творчість безпосередньо пов'язана з розумовою діяльністю людини, якій належить вирішальна роль; творчість – це найважливіша форма людської практики, активізації потенціалу суб'єкта в процесі особистісних змін.

Розвиток творчого потенціалу медичних сестер – це неперервний, цілеспрямований процес актуалізації задатків, здібностей, формування професійної самосвідомості, творчого підходу до вирішення поставлених завдань, розвиток клінічного творчого мислення та медичного сприйняття дійсності. Складниками творчого потенціалу, на думку вчених О. Асєєвої,

О. Скрипченко є інтелект, розвинена творча уява, здібності, активність у самореалізації.

Найважливішим складником творчого потенціалу є пізнавальна потреба як основа пізнавальної мотивації особи, яка проявляється в позитивному ставленні людини до новизни ситуації, у бажанні відкрити нове в звичайному.

Творчий потенціал особистості медичних сестер – складне, багатогранне поняття, що об'єднує в собі всі основні характеристики особистості майбутнього фахівця, визначає міру його творчих можливостей. Під внутрішньою готовністю до творчості вчені розуміють здатність людини концентрувати творчі сили, під зовнішньою – почуття обов'язку, відповідальності, совісті. І це необхідно враховувати під час організації освітнього процесу в ЗФПО спрямовуючи його на посилення мотивації до активної пізнавальної діяльності майбутніх медичних сестер, на розвиток їхніх творчих здібностей і професійних навичок.

Кожна людина займається творчістю за умови не механічного, а творчого підходу до виконання своєї діяльності й прагнення вдосконалити її, збагатити чимось новим. Тільки тоді, коли людина починає творити саму себе і позитивно перетворювати, змінювати світ навколо себе заради добра, діючи згідно з загальнолюдськими законами, цінностями й життєвими орієнтирами, – лише тоді вона по-справжньому, у повному сенсі відчуває себе людиною. Творчість особистості стає універсальним способом її самореалізації. А формування і розвиток духовно-творчого потенціалу майбутніх медичних сестер є одним із векторів загальної медичної підготовки.

Духовно-творчий потенціал особистості став предметом ґрунтовних досліджень В. Вербеця. Означений феномен учений визначає як цілісну соціально-психологічну структуру особистості, що інтегрує в собі психофізіологічні, історико-генетичні, інформаційно-енергетичні,

інтелектуально-творчі, морально-етичні та соціально-кваліфікаційні елементи [3, с. 495]. Учений наголошує на труднощах становлення та розвитку духовно-творчого потенціалу здобувачів освіти: відсутність педагогічної цілеспрямованості; велика дистанція між педагогічними й духовно-творчими завданнями; акцент на методику авторитарної педагогіки в освітньому процесі, яка певною мірою обмежує соціальну активність та творчу енергію майбутнього фахівця й створює дистанцію між морально-етичним полем особистості та середовищем закладу освіти.

Особливого значення набуває дана проблематика в контексті формування творчого середовища та розвитку креативного потенціалу як учнів, так і педагогічного колективу [6, с. 16].

На нашу думку для того, щоб розвивати творчий потенціал майбутніх медичних сестер у процесі фахової підготовки, педагогічні працівники повинні впроваджувати в освітній процес інтерактивні методи навчання такі як: мозковий штурм (діалог та обмін думками), дискусії, ділові ігри, аналіз конкретних ситуацій (кейс-стаді), симуляційні сценарії та розробка чек-листів (практичне застосування знань наближених до реальних) та ін.

Інтерактивні методи навчання передбачають активну взаємодію всіх учасників освітнього процесу на відміну від пасивного навчання (наприклад лекції), де інформація передається в односторонньому порядку.

Окреслені методи сприяють не лише засвоєнню інформації, а й розвитку творчого мислення, командної роботи, комунікації та формування професійних компетенцій.

Слід зазначити, що процес формування професійних компетенцій тривалий, продовжується протягом життя і є невід'ємною складовою частиною освітнього процесу [11, с. 265].

Основна увага в ЗФПО повинна приділятися розвитку особистості здобувача освіти, його комунікативній підготовленості, формуванню професійних компетенцій, здатності здобувати і розвивати знання, мислити і працювати по-новому. А це в свою чергу, дозволить здобувачам підготуватися до сучасних умов, бути затребуваними на ринку праці, домагатися великих успіхів у професійній діяльності.

Висновки. Отже, для формування творчого потенціалу майбутніх медичних сестер і його неперервного розвитку необхідно створити педагогічно комфортне освітнє середовище, максимально наближене до професійного (що насправді успішно реалізовується) й особливу увагу приділити організації педагогічної співпраці та забезпеченню духовно-творчої взаємодії педагогічним працівникам і майбутніх фахівців у процесі професійної підготовки. Творчі можливості людини реалізуються не тільки в предметній діяльності, а й у самому процесі її життя, самореалізації як засобі самоствердження, самовираження і саморозвитку. Потенційні можливості та внутрішні ресурси особистості є невід'ємними складниками процесу її творчого саморозвитку.

Саморозвиток – це не спонтанна актуальність, а вмотивований творчий процес розкриття й розвитку реальних і потенційних здібностей, свідомої самоосвіти та самовиховання особистості майбутніх медичних сестер.

Перспективними напрямками розвитку творчого потенціалу майбутніх медичних сестер у процесі фахової підготовки є розробка моделі та технології розвитку творчого потенціалу медичних сестер.

Використані джерела:

1. Bergson H. (2005) Creative evolution. New York: Barnes & Noble Books URL:<https://doi.org/10.1353/sub.2007.0047>
2. Бусел, В.Т. Великий тлумачний словник сучасної української мови. Уклад. і голов. ред. Київ–Ірпінь: Перун, 2009. 1728 с.

3. Вербець В. В. Теоретико-методологічні засади формування духовно-творчого потенціалу студентської молоді: дис. ... докт. пед. наук: 13.00.01. Рівне, 2005. 495 с.
4. Вознюк О. В. Теоретичний аналіз провідних категорій креативної педагогіки // Креативність особистості як фактор інноваційного розвитку суспільства: збірник наукових праць. Вип. 2 / за ред. доц. В. В.Павленко. Житомир: ФО-П Левковець Н.М., 2020. С. 39-47.
5. Гончаренко С. У. Український педагогічний словник / гол. ред. С. Головка. Київ: Либідь, 1997. 374 с.
6. Гусаренко Д., Кравченко Г. Факторно-критеріальне моделювання в управлінні творчим розвитком у позашкільних навчальних закладах / електронний фаховий журнал «Адаптивне управління: теорія і практика». Серія «Педагогіка». Випуск 20(39), 2025 DOI [https://doi.org/10.33296/2707-0255-20\(39\)-05](https://doi.org/10.33296/2707-0255-20(39)-05)
7. Згуровський М. З. Вища технічна освіта і Болонський процес. Доповідь на Всеукраїнській нараді ректорів вищих технічних навчальних закладів 17-18 березня 2004 р., м. Харків. Київський політехнік, 2004. № 12.
8. Мазепа Х.П. Організаційно-педагогічні умови виховної роботи в медичному коледжі: автореф. дис. ... на здобуття наукового ступеня канд. пед. наук: 13.00.04. Т., 2001. 286 с.
9. Моляко В.О. Психологічна екологія таланту // Актуальні проблеми психології : традиції і сучасність. У 3-х т. – Т. 2. К. : ПАПН України, 1993. 286 с.
10. Моляко В. О. Психологічна теорія творчості. *Обдарована дитина*. 2004. № 6. С. 2-9.
11. Носач І. В. Формування професійних умінь і навичок майбутніх економістів у процесі вивчення інтегративних фахових дисциплін: дис. ... на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: 13.00.04 / Носач Ірина Володимирівна. К., 2010. 265 с.
12. Пехота О.М. Технологія саморозвитку // Освітні технології: навч. посіб. К.: АСК, 2001. 152 с.
13. Ребенок В. Імплементация інформаційних технологій в сферу медичної освіти України / електронний фаховий журнал «Адаптивне управління: теорія і практика». Серія «Педагогіка». Випуск 20(39), 2025 DOI [https://doi.org/10.33296/2707-0255-20\(39\)22](https://doi.org/10.33296/2707-0255-20(39)22)
14. Хмельковська С. В. Формування творчого потенціалу майбутніх учителів іноземних мов у процесі фахової підготовки: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 / Південноукраїнський держ. педагогічний ун-т ім. К. Д. Ушинського. Одеса, 2005. 20 с.

15. Чаплигін О. К. Творчий потенціал людини як предмет соціально-філософської рефлексії: дис. ... докт. філос. наук: 09.00.03 / Харківський нац. авто-моб.-дорожн. ун-т. - Харків, 2001, 428 с.

References

1. Bergson H. (2005) Creative evolution. New York: Barnes & Noble Books [URL:https://doi.org/10.1353/sub.2007.0047](https://doi.org/10.1353/sub.2007.0047)
2. Busel, V.T. Velykyi tлумachnyi slovnyk suchasnoi ukrainskoi movy. Uklad. i holov. red. Kyiv–Irpin: Perun, 2009. 1728 s.
3. Verbets V. V. Teoretyko-metodolohichni zasady formuvannia dukhovno-tvorchoho potentsialu studentskoi molodi: dys. ... dokt. ped. nauk: 13.00.01. Rivne, 2005. 495 s.
4. Vozniuk O. V. Teoretychnyi analiz providnykh katehohii kreatyvnoi pedahohiky // Kreatyvnist osobystosti yak faktor innovatsiinoho rozvytku suspilstva: zbirnyk naukovykh prats. Vyp. 2 / za red. dots. V. V.Pavlenko. Zhytomyr: FO-P Levkoviets N.M., 2020. S. 39-47.
5. Honcharenko S. U. Ukrainskyi pedahohichnyi slovnyk / hol. red. S. Holovko. Kyiv: Lybid, 1997. 374 s.
6. Husarenko D., Kravchenko H. Faktorno-kryterialne modeliuвання v upravlinni tvorchym rozvytkom u pozashkilnykh navchalnykh zakladakh / elektronnyi fakhovyi zhurnal «Adaptyvne upravlinnia: teoriia i praktyka». Seriiia «Pedahohika». Vypusk 20(39), 2025 DOI [https://doi.org/10.33296/2707-0255-20\(39\)-05](https://doi.org/10.33296/2707-0255-20(39)-05)
7. Zghurovskyi M. Z. Vyshcha tekhnichna osvita i Bolonskyi protses. Dopovid na Vseukrainskoi naradi rektoriv vyshchykh tekhnichnykh navchalnykh zakladiv 17-18 bereznia 2004 r., m. Kharkiv. Kyivskiy politekhnik, 2004. № 12.
8. Mazepa Kh.P. Orhanizatsiino-pedahohichni umovy vykhovnoi roboty v medychnomu koledzhi: avtoref. dys. ...na zdobuttia naukovooho stupenia kand. ped. nauk: 13.00.04. T., 2001. 286 s.
9. Moliako V. O. Psykholohichna ekolohiia talantu // Aktualni problemi psykholohii : tradytsii i suchasnist. U 3-kh t. – T. 2. K. : IPAPN Ukrainy, 1993. 286 s.
10. Moliako V. O. Psykholohichna teoriia tvorchosti. Obdarovana dytyna. 2004. № 6. S. 2-9.
11. Nosach I. V. Formuvannia profesiinykh umin i navychok maibutnikh ekonomistiv u protsesi vyvchennia intehratyvnykh fakhovykh dystsyplin: dys. ... na zdobuttia nauk. stupenia kand. ped. nauk: 13.00.04 / Nosach Iryna Volodymyrivna. K., 2010. 265 s.
12. Pekhota O. M. Tekhnolohiia samorozvytku // Osvitni tekhnolohii : navch. posib. K.: ASK, 2001. 152 s.

13. Rebenok V. Implementatsiia informatsiinykh tekhnolohii v sferu medychnoi osvity Ukrainy / elektronnyi fakhovy zhurnal «Adaptyvne upravlinnia: teoriia i praktyka». Seriia «Pedahohika». Vypusk 20(39), 2025 DOI [https://doi.org/10.33296/2707-0255-20\(39\)22](https://doi.org/10.33296/2707-0255-20(39)22)

14. Khmelkovska S. V. Formuvannia tvorchoho potentsialu maibutnikh uchyteliv inozemnykh mov u protsesi fakhovoi pidhotovky: avtoref. dys. ... kand. ped. nauk: 13.00.04 / Pivdenoukrainskyi derzh. pedahohichniy un-t im. K. D. Ushynskoho. Odesa, 2005. 20 s.

15. Chaplyhin O. K. Tvorchyi potentsial liudyny yak predmet sotsialno-filosofskoi refleksii: dys. ... dokt. filos. nauk: 09.00.03 / Kharkivskyi nats. avto-mob.-dorozhn. un-t. - Kharkiv, 2001, 428 s.

Tetyana KOVALCHUK

teacher of the highest qualification category, pedagogical title "senior lecturer"

Zhytomyr Medical Institute

Zhytomyr Regional Council

Zhytomyr, Ukraine

[ID ORCID - 0000-0002-4841-2640](https://orcid.org/0000-0002-4841-2640)

tana231971@gmail.com

DEVELOPMENT OF THE CREATIVE POTENTIAL OF FUTURE NURSES AS A CONTEMPORARY PEDAGOGICAL PROBLEM

Abstract. The article analyzes and reveals the essence of the concepts of "creativity", "creative potential of the individual" and considers scientific views on these concepts. The main pedagogical, psychological and philosophical approaches to the definition of these concepts are highlighted.

The analysis of psychological and pedagogical literature gives grounds to state the fact that many authors who deal with the problem of the creative potential of the individual have different views on the definition of its essence. The main principles and requirements that would create conditions for the development of cognitive initiative, independence and creative thinking in the process of professional training of nurses are highlighted. Taking into account the specifics of the educational process of a medical college indicates that the successful formation of the creative potential of future nurses can be carried out in various forms of conducting the educational process.

This means that in the organization of the creative process it is necessary to create conditions for the transformation of the individual into a subject of his own activity, for creativity in solving problematic tasks. It is noted that the training of nurses is an important component of the domestic education system and should be aimed at forming in them not only the foundations of professionalism, but also the development of creative potential, namely the creation of a favorable pedagogically

comfortable educational environment as close as possible to the professional one. It is emphasized that the creative nature of the activity depends on external circumstances and on the individual himself as the subject of this activity, on his skills, abilities, qualities and abilities.

It is concluded that the effective training of future nurses depends not only on the content of the program, but also on the quality of interaction between all participants in the educational process, which contributes to their personal and professional growth.

Keywords: creativity, creative potential of the personality, creative personality, nurses, pedagogical environment.